

2023 metų Geografijos nakties Lietuvoje derlius

2023 m. balandžio 14 d. „Geografijos naktis“ Lietuvoje vyko 5-ą, o pasaulyje 7-ą kartą. Visuose žemynuose, 30-yje šalių, turėjo įvykti 275 renginiai <https://www.geonight.net/>

2023 m. balandžio 14 d. Lietuvoje – buvo įregistruoti 36, o **įvyko 29 renginiai 19 lokacijų**, iš jų 7 Vilniuje, 4 – Kaune. **5 renginiai vyko hibridiniu arba nuotoliniu būdu** ir taip leido prie jų prisijungti didesniai būriui susidomėjusių. Tai didžiausias renginių skaičius per visą Geonakties istoriją Lietuvoje.

Iš viso geografijos nakties renginiuose Lietuvoje tądien dalyvavo 971 dalyvis. Prie mokinių atostogų prisiderinusi Vilniaus Jeruzalės progimnazija surengė geografinę fiestą kovo 31 dieną, kurioje buvo dar apie 600 dalyvių – mokinių ir mokytojų (bendrai apie **1570 dalyvių**).

Lietuviai ta proga išsiruošė į 14 nuotykingų, įdomių užduočių pilnų žygių, ekskursijų. Surengtas nuotolinis tiltas tarp Vilniaus ir Seulo, vyko bendro Ikoninių Lietuvos kraštovaizdžių fotografijų žemėlapių kūrimas (socialinis kraštovaizdžio suvokimo tyrimas), tarptautinio Lietuvos ir Latvijos alternatyviojo turizmo srities projekto renginys, Troškūnuose vyko specialus romų kultūrą pristatantis renginys.

2023 m. balandžio 14 d. įvyko 8 ilgi geografiniai festivaliai mokyklose, kultūros centruose, Nacionaliniame saugomų teritorijų lankytojų centre (VSTT). Daugybę įdomiausių geografinių veiklų savo gausioms bendruomenėms paruošė išradingi geografijos mokytojai, didžiausius būrius geografijos entuziastų sukviėtė VDU Ugnės Karvelis gimnazija Kauno rajone, Šiaulių Romuvos gimnazija, Kruonio „Kramtyk geografiją“, Jonavos Jeronimo Ralio gimnazija. Vyko jau tradiciniai renginiai, surengti AJE Vilkaviškyje „Geoheart“ ir Panevėžyje, regioninio STEAM APC ir robotikos centro „RoboLabas“. Dviem savaitėmis anksčiau 600 savo bendruomenės narių geografinė fiesta įsuko Vilniaus Jeruzalės progimnazijoje (vad. geografijos mok. Aurelija Kuckaitė). Vyko įvairiausi žaidimai, viktorinos, konkursai, loterijos, protmūšiai, degustacijos, kūrybinės dirbtuvės, susitikimai su įdomiais pašnekovais, filmų peržiūros ir kt..

Geografiškai pramogauti kvietė Kuršių nerijos nacionalinis ir Anykščių, Sartų, Gražutės, Dubysos regioniniai parkai, Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija, Nacionalinis Saugomų teritorijų lankytojų centras Vilniuje. Georenginiai vyko svarbiausiuose geografijos mokslo centruose – Vilniaus ir Klaipėdos universitetuose. KU Socialinės geografijos ir Regioninių tyrimų centras organizavo tarptautinį renginį, kuriame pristatytas Lietuvos ir Latvijos – alternatyviojo turizmo srities projektas.

Apie kai kuriuos atskirus renginius

Žvilgsnis į Lietuvą

„Žvilgsnis į Lietuvą“ – tai geografinė akcija (idėjos ir metodikos autorė G. Godienė, žemėlapių pateikimas: R. Povilaitytė ir S. Klusytė), kurios metu VU geografs kvietė visus Lietuvos žmones dalyvauti socialiniame kraštovaizdžio suvokimo tyrime ir drauge sukurti interaktyvų ikoninių Lietuvos kraštovaizdžių fotografijų žemėlapių, įkeliant Lietuvos vaizdus, padarytus 2023 m. balandžio 1 – gegužės 1 dienomis, tiksliai lokalizuojant fotografavimo vietą ir atsakant į klausimus, kodėl ši vieta ypatinga.

Prie akcijos per mėnesį prisijungė **90 dalyvių**, kurie atsiuntė per 430 vaizdų iš 314 lokacijų, tarp kurių neužfiksuotas liko tik rytinis Lietuvos pakraštys, Šiaurės Baltarusijos žemuma.

Piliečių mokslo prieiga ArcGis programos pagalba Survey123 atlikta apklausa ir jos rezultatai apie Lietuvos kraštovaizdį 2023 m. balandį – interaktyvus vaizdų žemėlapis: <https://experience.arcgis.com/experience/e59d9af50d72430b86036e5ac58924b5/>

Akcijos eiga ir rezultatai per pirmas 2 savaites buvo pristatyti nuotolinėje TEAMS Diskusijoje „Žvilgsnis į Lietuvą“, kuri įvyko VU Geomokslų institute Pasaulinės geografijos nakties metu, balandžio 14 d. (iki tos datos interaktyviame žemėlapyje buvo 80 dalyvių, 191 pateikimas). Dalyvavo dr. S. Skorupskas,

G. Kynė, A. Jasinavičiūtė, moderavo dr. G. Godienė. Čia nagrinėta, kokia mus yra įdomi, graži ir įvairi Lietuva, kaip mūsų kraštovaizdį mato mokslas ir visuomenė; komentuojamas per 2 savaites atliktas kraštovaizdžio suvokimo tyrimas ir sukurtas interaktyvus ikoninių Lietuvos kraštovaizdžio fotografijų žemėlapis. Diskusijoje dalyvavo 6 dalyviai gyvai ir 23 nuotoliu (iš viso **29 dalyviai**). Rengiantis akcijai, buvo publikuoti 7 edukaciniai straipsniai LGD Facebook.

Nuotolinis tiltas Vilnius–Seulas. Per Zoom platformą galima buvo išgirsti, kaip Genovaitė Kynė, LGD prezidentė ir Vilijus Samuila, Lietuvos Respublikos ambasadoriaus Pietų Korėjoje pavaduotojas (ministras patarėjas) pasakoja apie Pietų Korėją, geografiją ir ten gyvenančius lietuvius (**25 dalyviai**).

Tarptautinio geografinio projekto pristatymas nuotoliniu būdu: paskaita ir išvyka. *Alternative tourism geography between Lithuania and Latvia in conditions of global uncertainties.* Organizatorius: Klaipėdos universiteto Socialinės geografijos ir Regioninių tyrimų centras. Išvyka į Mažeikius ir Kuldygą ir aplankėme turizmo objektus, kelionės metu mokėsi latvių kalbos (**12 dalyvių**).

Atskiros eskursijos, žygiai

- 2 val. trukmės eskursija „Vilniaus pilys - metras iki mamutų“, kurią organizavo Vilniaus pilių valstybinio kultūrinio rezervato direkcija, dalyvavo **22 asmenys**.
- Jaunųjų geografų klubo organizuotame Ūlos žygyje – **8 dalyviai**.
- Žygis nuo Padubysio stovyklavietės Dubysos raguvų taku ir aptarimas prie laužo, organizavo Žemaitijos STD ir Dubysos regioninio parko grupė. **7 dalyviai**
- Pažintinė iškyla su geografu ir ornitologu bei Naktinės orientacinės varžybos su 10 geografijos klausimų Degučių kraštovaizdžio draustinyje, Gražutės RP Zarasų rajone. **40 dalyvių**
- Geografijos naktis Anykščių šilelyje. Organizavo Anykščių RP grupė **15 dalyvių**
- Žygis Kaišiadoryse „Geografijos paieškos mieste“ skirtas Geografijos nakties šventei ir sveikai gyvensenai puoselėti. Vad. Violeta Krikščiūnienė. Dalyvavo **82 progimnazijos bendruomenės nariai** nuo 12 iki 55 metų amžiaus. 6 km ilgio maršrutą sudarė 13 geografinių stotelių, į kurias „vedė“ užuominos.

Festivaliai

VDU UKG geografijos naktis 2023 Kauno rajone

12 val. trukmės geografijos renginyje nuo 19.00 val. vakaro iki 7.00 val. ryto dalyvavo **120 jaunųjų geografijos entuziastų**. Buvo sukurtas aktorinis geografinis etiudas „Mažasis princas ir geografas“ (scenarijaus autorė E. Miniutaitė; vaidino – G. Gargasas ir E. Miniutaitė), pajvairintas mokinių pasirodymais (U. Aleksandravičiūtė, T. Zarankaitė, G. Janeckaitė, G. Baltrušaitytė, J. Francytė). Vyko susitikimas su profesionaliu lenktynininku, Dakaro ralio dalyviu Arūnas Gelažninku; pasiklausyta Ilga kl. mokinės Rugilės Tamulytės pranešimo apie jauno žmogaus keliones po pasaulį – „Erasmus kelionių įkvėpta“. Vyko komandinės „Pasaulio puodų“ rungtys (vedėjai A. Kanclerytė, Š. Šolys), savo kurtų filmų „Kauno rajonas. Ką norėtume pakeisti?“ demonstracija, istoriją pasakojančių skaitmeninių žemėlapių peržiūra, kelionės per geografines stoteles, muzika iki ryto!

Renginys įgyvendintas geografijos mokytojų Aistės Vilimės ir Eglės Poderienės iniciatyva. Prie renginio organizavimo prisidėjo būrelis „Jaunieji VDU UKG geografai“ nariai, administracija, mokytojai – M. Matlašaitis, A. Jakas, I. Kelpšė, L. Šimkienė, mokiniai – K. Jarmoška, D. Žobakas ir kt.

RĖMĖJAI: UAB „Smagu pramogos“, leidykla „Didakta“, L. Džiauto, G. Kareivaitės, F. Linkutės, R. ir D. Makevičių, S. Kučinsko, L. Machmudovaitės, Š. Šolio, M. Janavičiaus, A. ir I. Kalniečių, J. Mickutės, G. Baltrušaitytės, G. ir J. Paršeliūnų ir kt. mokinių tėveliai, mokytoja R. Markevičienė.

OFICIALI RENGINIO SVETAINĖ: <https://www.geonight.net/230149-2/>

Kruonio gimnazijos geofestivalis „Kramtyk geografiją“

dalyvavo: 6 – 10 kl. mokiniai, mokytojai ir tėvai, iš viso **50 žmonių**.

Vyko turistinis žygis Kruonis – Darsūniškis (10 km), žygio metu 5 komandos atliko užduotis, naudojant QR Code Treasure Hunt Generator, pakeliui dar surinko 4 didelius maišus šiukšlių.

Darsūniškio bendruomenės namuose mokinių, tėvų, mokytojų komandos rungėsi atlikdami geografines užduotis: susipažino su Darsūniškiu per *Actionbound* programėlę, dalyvavo fotokonkurse, nuotraukas, padarytas žygio metu kėlė į platformą *Padlet*, atliko muzikines geografijos užduotis;

dalyvavo konkurse „Paragauk geografijos“, kur ragavo užrištom akim vaisius ir daržoves, turėjo pasakyti, ką ragauja ir iš kokios šalies ar regiono kilęs valgomas vaisius ar daržovė; kas greičiau – programėlėje *WordWall* turėjo atpažinti geografinius prietaisus, reiškinius, objektus; dalyvavo *Kahoot* viktorinoje „Kramtyk geografiją“; žiūrėjo filmą „Žemė – mūsų namai“ ir rašė laiškus Žemei. Vyko įvairūs žaidimai – geošifras, žemėlapių dëlionės, geografiniai labirintai, žaidimas kauliukais apie mastelį, geožaidimai apie sutartinius ženklus ir mastelį. Kultūrų geografijos mokytaši šokant lietuvių tautinius šokius. Valandoje „Pasaulio virtuvė“ valgė plovą, kurį ant laužo paruošė tėvų komanda. Renginio rėmėjai – Kruonio seniūnija, „Žiez marių mėsa“, „Gudobelė“, UAB „ECKES-GRANINI LIETUVA“.

Šiaulių gimnazijų GeoNaktis

Antrą kartą Šiaulių „Romuvos“ gimnazijoje vyko „Geografijos naktis 2023“, vad. geografijos mokytojos Joana Mekšriūnienė, Sniegina Raubaitė, Jūratė Paulauskienė, Indrė Staliorevičienė, Žydrūnė Jankaitienė ir Asta Titenienė.

Dalyvavo mokiniai iš Šiaulių miesto „Romuvos“, Didždvario, Stasio Šalkauskio, „Saulėtekio“ gimnazijų, taip pat „Romuvos“, „Dainių“, „Rasos“ ir „Sandoros“ progimnazijų. Naktinėtojams netrūko įdomių, įtraukiančių veiklų, pokalbių, protmūšių, kūrybinių dirbtuvių, diskusijų, šokių. Viena įdomiausių veiklų – naktinis žygis ir jo metu atliktos užduotys. Renginio svečiai: Rytis Lažauninkas ir Kornelija Dacytė su mokiniais dalijosi patirtimi apie geologijos ir geografijos studijų svarbą ir perspektyvas.

80 dalyvių <https://geografija.lt/2023/04/siauliuose-ivyko-geografijos-nakties-renginys/>

Jonavos Jeronimo Ralio gimnazijos Geografijos naktis, vad. A. Živaitienė - 60 dalyvių

Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos Geografijos naktis

Kelionėje po Kazlų Rūdos apylinkes dalyvavo **20** gimnazijos bendruomenės narių, vad. geografijos mokytoja Marija Paltanavičienė. Daugiau:

<https://www.facebook.com/search/top?q=marijampol%C4%97s%20rygi%C5%A1ki%C5%B3%20ion%C5%B4%20gimnazija>

Geografijos naktis Nacionaliniame saugomų teritorijų lankytojų centre Vilniuje

Vyko pristatymai apie Naktinio dangaus rezervatus (pranešėjas Danielius Jurčiukonis) ir „Tamsos riterių“ žaibų gaudytojų gyvenimą („Sky Chasers LT“ ir Tadas Janušonis), vėliau vyko orientavimosi žaidimas, ekskursija ir interaktyvūs žaidimai NLC ekspozicijoje ir gamtos klasėje. **105 dalyviai**

„Susitikime tornadų alėjoje“ **Panevėžyje**, kurį organizavo Panevėžio regioninis STEAM atviros prieigos centras ir robotikos centras „RoboLabas“. Vyko susitikimai su alpinizmo entuziastu St. Vyšniausku bei gamtos fotografu A.Lūža; STEAM centro ir „RoboLabo“ laboratorijose buvo organizuojami fizinę geografiją ir kitas STEAM ugdymo disciplinas integruojantys pažintiniai edukaciniai užsiėmimai, veikė parodos. **67 dalyviai**. Daugiau: https://jp.lt/panevezio-steam-centre-geografijos-naktis/?fbclid=IwAR2xYwQj82mgKa21ShwnA-zlXnGZZ_CPTMzhzuf4CinOho8PyIHM88o9GbU

Vilkaviškio festivalis Geoheart

Jau 4 kartą Vilkaviškio Atvirame jaunimo centre veiklos vyko dvi dienas: jaunuoliai ieškojo įvairių Vilkaviškio miesto objektų, buvo rimto nepatogaus filmo peržiūra, aptarimas, kurio metu nukeliauta į Ukrainą, diskusijos, žaidimai. **31 dalyvis**. Vad. Rasa Venclovė

<https://www.facebook.com/AtvirasJaunimoCentras/posts/pfbid04VB5EmGNzqxwY5RoouZxH4EaDDCaod7mD2nUT9cpow2QjtJQLWEwyM9zAopgjnDMI>

Vaidotų atviro jaunimo centro jaunimo naktis VU Geomokslų institute

Čia susipažindami su geografijos studijomis ir Kultūros geografija, tiriančia geografinių sąlygų įtaką kultūrų įvairovei. Vyko orientacinis žygis Vingio parke, mokytaši skaityti žemėlapi, vėliau filmo „Ažuolo širdis“ peržiūra. Vad. Lukas Erikas Dvilevičius. **22 dalyviai**

https://nibd.lt/jaunimo-praktiniu-igudziu-ugdymo-mokymai/?fbclid=IwAR1PAQUAmsgKpMqcCJ_XC6Xk3ABiYwSOVRo7gS3sHlaBTSm2ohrmJ1j8gtl

Kita

Kuršių nerijoje, Nidoje vyko GeoŽygis ant Parnidžio kopos su geologu prof. dr. Albertu Bitinu ir GeoVakaras Kuršių nerijos nacionalinio parko Gamtos mokykloje su geologu; organizavo KNNP direkcija **31 dalyvis**.

Atvirų durų diena Sartų RP lankytojų centre „Pažink 8 Aukštaitijos saugomas teritorijas - Anykščių, Asvejos, Biržų, Gražutės, Kauno marių, Krekenavos, Sartų ir Sirvėtos regioninius. **26 lankytojai**.

Vilniaus Jaruzalės progimnazijos Geofiesta kovo 31 dieną

Dalyvavo **apie 600 dalyvių** - mokinių ir mokytojų. Vadovaujant geografijos mokytojai Aurelijai Kuckaitei trečią kartą beveik 9 val. ošė Geofiesta, kuriai mokiniai ruošėsi du mėnesius!

Prieš pamokas buvo dalijami ir klijuojami renginio logotipai-lipdukai mokiniams ir mokytojams. Per pertraukas itin populiarios buvo net 10 vietų surengtos geografinių klausimų loterijos. Tarp pamokų pradinukai lankė progimnazijos geografijos mokymo priemonių pažintinį muziejų „Pažink Žemę“, kurio eksponatus pristatė 6 -okai ir 7-okai. Po pamokų vyko 5 *Kahoot* viktorinos: 4 „Pasaulio geografija“ ir 1 „Kelionė per Atlantą“, kurių 26 laimėtojai buvo apdovanoti prizais ir Padėkos raštais.

Vyko 3-8 kl. mokinių eilėraščių konkurso „Mano gražiausias eilėraštis Žemei“ rinkimai ir net 12 laureatų apdovanojimai. Surengtas 6-8 kl. mokinių sukurtų GIS projektų bei GIS vasaros stovyklos pristatymas. Renginio dalyviai paliko savo įspūdžius mokyklos geografijos muziejaus atsiliepimų knygoje.

Tarptautinės Geografijos nakties nacionalinis koordinatorius – Lietuvos geografų draugija.

Tarptautinės „Geografijos nakties“ platformos oficialus tinklalapis <https://www.geonight.net/>

Informaciją pagal dalyvių suteiktą medžiagą parengė

Dr. Giedrė Godienė

2023 m. gegužė